

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

Мінагрополітики
вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001
тел. 226-25-39, факс 278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
код ЄДРПОУ 37471967
e-mail: info@minagro.gov.ua

**MINISTRY
OF AGRARIAN POLICY AND
FOOD OF UKRAINE**

Minagropolicy
24, Khreshchatyk str., Kyiv 01001
tel. +380-44/226-25-39
fax +380-44/278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
e-mail: info@minagro.gov.ua

22.01.2019 № 37-18-7/966

На № _____ від _____

Рахункова палата України

Міністерство аграрної політики та продовольства України розглянуло Рішення Рахункової палати України від 13 листопада 2018 року № 29-3 «Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Міністерством аграрної політики та продовольства України на дослідження, прикладні наукові та науково-технічні розробки у сфері розвитку агропромислового комплексу», надіслане листом Рахункової палати України від 04 грудня 2018 року № 03-2918 (далі – Рішення), та відповідно до частини другої статті 36 Закону України «Про Рахункову палату» повідомляє за результатами його розгляду.

Щодо підпункту 2.1 пункту 2, підпунктів 3.1 та 3.5 пункту 3 Рішення.

Діяльність науково-дослідних установ, що належать до сфери управління Мінагрополітики, здійснюється, в тому числі, відповідно до пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, визначених Законом України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (далі – Закон), за напрямами технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу і широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища (підпункти 4 та 6 частини першої статті 4 Закону).

Для реалізації середньострокових пріоритетів відповідно до пункту 3 частини третьої статті 6 Закону застосовується пряме бюджетне фінансування в межах бюджетної програми за КПКВК 2801050 «Дослідження, прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері розвитку агропромислового комплексу, підготовка наукових кадрів, наукові розробки у сфері стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції, дослідження та експериментальні розробки у сфері агропромислового комплексу» (далі – КПКВК 2801050).

Пріоритети розвитку аграрної науки на 2012-2016 роки визначено постановами Кабінету Міністрів України від 12 березня 2012 року № 294 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2012-2016 роки» та від 17 травня 2012 року № 397 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня

№137/05 від 29.01.2019

на 2012-2016 роки». На 2017-2021 роки – постановами Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1056 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017-2021 роки» та від 18 жовтня 2017 року № 980 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2017-2021 роки», до яких Мінагрополітики спільно з Національною академією аграрних наук України подавало пропозиції Міністерству освіти і науки України, які було враховано.

Мінагрополітики визначено пріоритетні напрямки науково-дослідних робіт шляхом затвердження 1-5-річних тематичних планів та програм науково-дослідних установ, що належать до сфери управління Мінагрополітики, керуючись перерахованими вище нормативно-правовими актами.

Слід зазначити, що Мінагрополітики до 2012 року здійснювало державне замовлення для забезпечення пріоритетних державних потреб в частині пріоритетного напрямку «розроблення новітніх технологій у сфері науки і техніки та забезпечення розвитку матеріально-технічної бази науки». Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 06 квітня 2011 року № 292-р «Питання оптимізації кількості бюджетних програм» було здійснено оптимізацію бюджетних програм Мінагрополітики, в результаті чого програма за КПКВК 2801320 «Дослідження і експериментальні розробки в системі агропромислового комплексу» увійшла до бюджетної програми за КПКВК 2801050.

Перелік установлених напрямів використання фінансових асигнувань на розвиток аграрної науки («Підготовка наукових кадрів», «Фінансова підтримка об'єктів, що становлять національне надбання», «Прикладні розробки у сфері стандартизації», «Прикладні наукові та науково-технічні розробки у сфері розвитку агропромислового виробництва») було доповнено такими:

прикладні науково-дослідні розробки для проведення випробувань, оцінка відповідності, формування Державного реєстру сільськогосподарської техніки, обладнання та впровадження у виробництво продукції сільськогосподарського машинобудування, експертиза технологій та оптимізація систем технологічних операцій і комплексів машин, прогноз і пріоритетні напрями досліджень;

розроблення галузевих систем економічних норм і нормативів, науково-методичного забезпечення щодо ефективного використання виробничого потенціалу агропромислового комплексу;

прикладні наукові дослідження з агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення;

прикладні науково-дослідні розробки з проведення досліджень ґрунтів, якості сільськогосподарської продукції, сировини та добрив, екологічні дослідження об'єктів довкілля;

фундаментальні дослідження Національного університету біоресурсів і природокористування України у сфері сільськогосподарських наук;

прикладні наукові та науково-технічні розробки у сфері розвитку спиртової галузі, виробництва алкогольних та безалкогольних напоїв, оцінки відповідності та розроблення галузевих норм і нормативів.

Зважаючи на специфічність показників кожного з напрямів бюджетних асигнувань, такий формат бюджетного фінансування значно ускладнив здійснення фінансових операцій на всіх етапах, починаючи з розробки паспорту бюджетної програми. Загальний обсяг видатків лише частково забезпечив утримання наукових бюджетних установ Мінагрополітики та пояснює відсутність фінансування інших напрямів, в тому числі, напряму «розробка найважливіших новітніх технологій у сфері розвитку агропромислового виробництва», за яким можливе передбачення державного замовлення.

Щодо підпункту 2.2 пункту 2 Рішення.

У 2016 році наказом Мінагрополітики від 08 лютого 2016 року № 31 «Про Науково-експертну Раду Міністерства аграрної політики та продовольства України» утворено Науково-експертну Раду Міністерства аграрної політики та продовольства України, затверджено Положення про Раду та її склад. У 2017 році наказом Мінагрополітики від 25 січня 2017 року № 25 «Про внесення змін до наказу Мінагрополітики № 31» були внесені зміни до складу Науково-експертної Ради.

Станом на 05 січня 2019 року розроблено проект наказу щодо оновлення секцій та складу Науково-експертної Ради Міністерства аграрної політики та продовольства України.

У відповідності до Положення про Науково-експертну Раду, вона є дорадчим консультативно-експертним органом Мінагрополітики та створена для розгляду наукових рекомендацій та інших пропозицій щодо розвитку головних напрямів науки і техніки у сфері агропромислового комплексу, а також обговорення найважливіших програм в аграрній галузі. Важливі комплексні і проблемні питання розглядаються на засіданні Ради, питання міжгалузевого значення – на об'єднаному засіданні відповідних секцій, галузеві – на засіданні відповідної секції.

У зв'язку з тим, що починаючи з 2013 року Державним бюджетом України не передбачаються додаткові видатки на прикладні наукові та науково-технічні розробки у сфері розвитку агропромислового виробництва та на підготовку наукових кадрів, а також враховуючи відсутність пропозицій стосовно питань, які можуть бути розглянуті на засіданні Науково-експертної Ради, проводились засідання окремих секцій.

Щодо підпункту 2.3 пункту 2 Рішення.

За період 2016-2018 роки Управлінням внутрішнього аудиту Міністерства аграрної політики та продовольства України проводились планові перевірки діяльності таких науково-дослідних установ, що належать до сфери управління Мінагрополітики:

державної наукової установи «Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого» (далі –

УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого) на підставі наказів Мінагрополітики від 16 січня 2016 року № 6 та від 27 вересня 2017 року № 523;

Українського науково-дослідного інституту продуктивності агропромислового комплексу (далі – НДІ «Украгропромпродуктивність») на підставі наказу Мінагрополітики від 18 вересня 2018 року № 452;

державної установи «Інститут охорони ґрунтів України» (далі – ДУ «Держґрунтохорона») на підставі наказу Мінагрополітики від 28 вересня 2018 року № 463.

Щодо підпункту 3.2 пункту 3 Рішення.

Мінагрополітики делегувало генеральному директору НДІ «Украгропромпродуктивність» повноваження щодо затвердження кошторисів регіональних і зональних центрів продуктивності АПК (далі – центри), що передбачено підпунктом 7.6 пункту 7 Положення НДІ «Украгропромпродуктивність», затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 16 травня 2012 року № 276 (із змінами).

Щодо підпункту 3.4 пункту 3 Рішення.

Державною науковою установою «Український науково-дослідний інститут спирту і біотехнології продовольчих продуктів» (далі – ДНУ «УкрНДІспиртбіопрод») Мінагрополітики надано пропозиції щодо фінансування за рахунок коштів загального фонду на 2019 рік двох науково-технічних розробок спрямованих на виконання пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 15 лютого 1999 року № 186 «Про деякі питання державного регулювання виробництва спирту етилового, коньячного та плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів».

Щодо підпункту 4.1 пункту 4 Рішення.

Після скорочення протягом 2015-2016 років на 56,5 відсотка штатних одиниць НДІ «Украгропромпродуктивність», зональних і регіональних науково-дослідних центрів продуктивності агропромислового комплексу (далі – центри продуктивності), при режимі скороченого робочого тижня та робочого дня питома вага витрат на оплату праці у загальній сумі виділених асигнувань із загального фонду державного бюджету по НДІ «Украгропромпродуктивність» та центрах продуктивності становить 85 відсотків. Це зумовлено скороченням удвічі фінансування (забезпечується лише 40 відсотків від розрахункової потреби витрат) за рахунок коштів загального фонду державного бюджету порівняно з 2011-2013 роками. Такий обсяг виділених коштів не дає можливості повністю профінансувати передбачений законодавством розмір витрат на оплату праці, комунальні послуги, матеріали, відрядження, капітальні вкладення та інші витрати.

Щодо підпункту 4.2 пункту 4 Рішення.

За інформацією ДУ «Держґрунтохорона» між приватним підприємством «Кривбасакадемінвест» (далі – Виконавець) та ДУ «Держґрунтохорона» укладено договір від 01 листопада 2013 року № 02/30-10/13, відповідно до якого Виконавець виконує роботи з наукового звіту концепції автоматизованої системи управління роботою ДУ «Держґрунтохорона» на базі

геоінформаційних технологій Виконавця відповідно до календарного плану. Вартість робіт склала 498 000,00 (чотириста дев'яносто вісім тисяч гривень 00 копійок). Виконавець виконав належним чином взятє на себе за договором зобов'язання, передав результати роботи ДУ «Держгрунтохорона», яка прийняла виконані в повному обсязі роботи згідно з актами прийому-передачі виконаних робіт.

За іншим договором від 18 квітня 2014 року № 01/04-18/04/1 Виконавець виконує роботи з системно-аналітичного дослідження діяльності ДУ «Держгрунтохорона» відповідно до календарного плану. Вартість робіт склала 1 500 000,00 (один мільйон п'ятсот тисяч гривень 00 копійок). Виконавець виконав належним чином взятє на себе за договором зобов'язання, передав результати роботи ДУ «Держгрунтохорона», яка прийняла виконані в повному обсязі роботи згідно з актами прийому-передачі виконаних робіт.

Із 2019 року ДУ «Держгрунтохорона» планує в повному обсязі впровадити програмний продукт, вироблений Виконавцем, що дозволить удосконалити роботу з моніторингу ґрунтів, забезпечить системний підхід до виконання функцій, покладених на ДУ «Держгрунтохорона», а також забезпечить дієвий контроль за діяльністю установи та її філій у цілому.

Також необхідно зазначити, що Мінагрополітики листом від 30 жовтня 2018 року № 37-18-7/24041 відповідно до листа керівника контрольної групи Рахункової палати України Перепелиці Л.О. від 23 жовтня 2018 року № 03-39/7 надало підписаний Акт про результати проведення аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Міністерством аграрної політики та продовольства України на дослідження, прикладні наукові та науково-технічні розробки у сфері розвитку агропромислового комплексу від 23 вересня 2018 року № 03-10/24 та зауваження до нього.

Враховуючи рекомендації, викладені у Рішенні, Міністерством аграрної політики та продовольства України в межах компетенції здійснюються заходи щодо усунення відповідних недоліків.

Щодо проведення обов'язкової державної атестації державних наукових установ.

Державна атестація наукових установ проводиться відповідно до Порядку проведення державної атестації наукових установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 року № 540, абзацом дев'ятим пункту 5 якого передбачено застосування методики оцінювання ефективності наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності наукових установ під час проведення державної атестації (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 17 вересня 2018 року № 1008, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2018 року за № 1504/32956). Мінагрополітики забезпечить проведення державної атестації науково-дослідних установ, що належать до його сфери управління.

Щодо ефективності використання, зберігання та обліку закріпленого за державними науковими установами майна.

Листом від 18 грудня 2018 року № 37-18-13/27110 Мінагрополітики надіслало Рішення до наукових установ, які фінансуються в рамках бюджетної програми за КПКВК 2801050, і зобов'язало поінформувати міністерство про

заплановані та вжиті заходи, зокрема, стосовно ефективності використання, зберігання та обліку закріпленого за ними майна.

НДІ «Укргропромпродуктивність» повідомлено, що видано відомчий розпорядчий акт, яким зобов'язано директорів центрів продуктивності у першому півріччі 2019 року оформити право власності на нерухоме майно та земельні ділянки.

На даний час Міністерством аграрної політики та продовольства України проводиться робота щодо виділення частки майна, яка є державною власністю, із спільної власності. Проведено загальні збори учасників об'єднання «УкрНДАгропроект» (товариство з обмеженою відповідальністю «Факторіал плюс» з корпоративними правами недержавних засновників та Мінагрополітики з корпоративними правами держави). До порядку денного зазначених зборів серед іншого було включене питання з визначення в натурі державної частки майна об'єднання «УкрНДАгропроект».

Інститутом УкрНДПВТ ім. Л.Погорілого повідомлено, що зазначеною науковою установою здійснюються заходи щодо оформлення права власності на земельні ділянки, проект землеустрою яких розроблено та знаходиться на погодженні в Держгеокадастрі.

Щодо планування та виконання досліджень, прикладних наукових та науково-технічних розробок у сфері розвитку агропромислового комплексу, у тому числі шляхом забезпечення базового фінансування основної діяльності державних наукових установ, що віднесені до сфери управління Мінагрополітики; формування та затвердження тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету; контролю за відповідністю визначених розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня наукових (науково-технічних) робіт затвердженим ним тематиці; затвердження порядку фінансування окремих наукових і науково-технічних програм та проектів, виконавцями яких є установи, що належать до сфери управління Мінагрополітики, та здійснення фінансування відповідно до нього; планування видатків державного бюджету на підготовку наукових кадрів з метою належного кадрового забезпечення державних наукових установ.

Міністерством аграрної політики та продовольства України затверджено перелік тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок у сфері агропромислового виробництва та сільського розвитку на період до 2020 року. Зазначена інформація розміщена на офіційному сайті Мінагрополітики в розділі «Департамент підтримки фермерства, кооперації та розвитку сільських територій» → «Аграрна наука та освіта» → «Нормативно-правове забезпечення» (http://minagro.gov.ua/organic_ministry?nid=26190).

Міністерство аграрної політики та продовольства України, відповідно до пункту 15 Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року № 1084, на підставі щорічних звітів науково-дослідних

установ, що належать до сфери управління Мінагрополітики, надає Міністерству освіти і науки України відомості про основні результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та у сфері трансферу технології.

У 2016-2017 роках в середньому обсяг отриманого фінансування на 39% забезпечував потребу в базовому фінансуванні основної діяльності зазначених науково-дослідних установ. Законом України від 23 листопада 2018 року № 2629-VIII «Про державний бюджет України на 2019 рік» передбачене фінансування за КПКВК 2801050 на рівні 2018 року в обсязі 77,6 млн грн при потребі 247,3 млн гривень.

Водночас Законом України від 06 грудня 2018 року № 2646-VIII «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування» запроваджено трирічне бюджетне планування та передбачено перехід до програмно-цільового методу.

Мінагрополітики, погоджуючись з рекомендаціями Рахункової палати України, порушить перед Міністерством фінансів України, як центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної фінансової і бюджетної політики, питання забезпечення базового фінансування основної діяльності державних наукових установ, підготовку наукових кадрів, наукові розробки у сфері стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції, дослідження та експериментальні розробки у сфері агропромислового комплексу.

Щодо оптимізації мережі державних наукових установ, які належать до сфери управління Міністерства аграрної політики та продовольства України, з урахуванням необхідності розвитку агропромислового комплексу.

Міністерством аграрної політики та продовольства України розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України про реорганізацію центрів продуктивності та здійснюється підготовка до подання документів для проведення атестації НДІ «Украгропромпродуктивність» та центрів продуктивності як єдиної установи.

Щодо розміщення на офіційному веб-сайті Мінагрополітики Державного реєстру технічних засобів для агропромислового комплексу України.

Враховуючи рекомендації Рахункової палати України повідомляємо, що Державний реєстр технічних засобів для агропромислового комплексу України, який рекомендований для застосування в агропромисловому комплексі України, розміщений на офіційному веб-сайті Мінагрополітики за посиланням <http://minagro.gov.ua/node/4396>.

Щодо посилення контролю за підготовкою та укладанням державними науковими установами договорів з метою забезпечення їх комплексного і системного виконання та отримання передбаченого договорами продукту (результату); здійснення державними науковими установами належного обліку нематеріальних активів, отриманих в результаті виконання досліджень, прикладних наукових та науково-технічних розробок за рахунок бюджетних коштів.

З метою посилення контролю за діяльністю наукових установ Мінагрополітики під час планування роботи Управління внутрішнього аудиту,

до плану перевірок на 2019 та подальші роки будуть включені наукові установи, зокрема щодо здійснення контролю за укладанням договорів, отриманням передбаченого договорами продукту (результату).

Також відповідно до зауважень Рахункової палати, за повідомленням ДУ «Держґрунтохорона», станом на 01 грудня 2018 року з рахунку № 1211 «Авторські та суміжні з ним права» знято з обліку нематеріальний актив «Концепція створення автоматизованої системи управління ДУ «Держґрунтохорона» в сумі 415,0 тис. грн і перенесено на позабалансовий рахунок № 01 субрахунок № 013 «Орендовані нематеріальні активи розпорядників бюджетних коштів». В УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого проводиться запровадження обліку фактичних витрат при виконанні науково-дослідних робіт, пов'язаних з розробкою нематеріальних активів.

Щодо усунення виявлених аудитом порушень та недоліків, у тому числі шляхом притягнення до дисциплінарної відповідальності посадових осіб, винних у їх допущенні.

Міністерством аграрної політики та продовольства України на робочих нарадах за участю керівників наукових установ, що відбулися 29 грудня 2018 року та 04 січня 2019 року, було розглянуто порушення та недоліки, виявлені за результатами аудиту Рахункової палати України. Керівників наукових установ попереджено про персональну відповідальність та вжиття відповідних заходів з метою усунення зазначених порушень.

З урахуванням вищевикладеного Мінагрополітики вживатиме заходів щодо забезпечення виконання рекомендацій Рахункової палати України за підсумками аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Міністерством аграрної політики та продовольства України на дослідження, прикладні наукові та науково-технічні розробки у сфері розвитку агропромислового комплексу, в межах бюджетних асигнувань, передбачених Державним бюджетом України Мінагрополітики на 2019 рік.

Заступник Міністра

Володимир ТОПЧІЙ

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

Мінагрополітики
вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001
тел. 226-25-39, факс 278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
код ЄДРПОУ 37471967
e-mail: info@minagro.gov.ua

**MINISTRY
OF AGRARIAN POLICY AND
FOOD OF UKRAINE**

Minagropolicy
24, Khreshchatyk str., Kyiv 01001
tel. +380-44/226-25-39
fax +380-44/278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
e-mail: info@minagro.gov.ua

22 січня 2019 року

ДОВІДКА

У зв'язку з тимчасовою непрацездатністю в.о. Міністра аграрної політики та продовольства України М. Мартинюка та відповідно до тимчасового розподілу обов'язків в.о. Міністра між заступниками Міністра, які вони здійснюють у разі його відсутності, затвердженого наказом Мінагрополітики від 11 січня 2019 року № 9, виконання обов'язків Міністра 22 січня 2019 року покладено на заступника Міністра аграрної політики та продовольства України **Топчія Володимира Миколайовича**.

Заступник директора Департаменту
забезпечення роботи Міністерства
начальник відділу організаційного
забезпечення Міністерства

О. Войтович